

SURİYELİ ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM VE ÖĞRETİMDEN BEKLENTİLERİ İLE BU BEKLENTİLERİN GERÇEKLEŞTİRİLME DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ*

Halil ATLI

Strateji Uzmanı, Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü, halilatli6323@gmail.com

Refik BALAY

Prof. Dr., Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı, refikbalay@hotmail.com

Received: 30.08.2016

Accepted: 13.12.2016

ÖZ

Bu çalışma; Şanlıurfa genelinde Suriyeli öğrencilere yönelik açılmış "Geçici Eğitim Merkezlerinde" çalışan "Suriyeli Öğretmenlerin Eğitim ve Öğretimden Beklentileri İle Bu Beklentilerin Gerçekleştirilme Düzeylerinin Belirlenmesi" amacıyla yapılmıştır. Nitel tarzda, mülakat/görüşme tekniği kullanılarak yapılan araştırmanın çalışma grubunu; Şanlıurfa'daki "Geçici Eğitim Merkezlerinde" çalışan 36 Suriyeli öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada uzman görüşleri alınarak hazırlanan; "Eğitim- öğretim için okullarınızın fiziki durumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?", "Okullarınızın araç-gereç ve materyal durumunu eğitim-öğretim için nasıl değerlendiriyorsunuz?" ve "Eğitim ve öğretiminizi genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorularına cevap aranmıştır. Elde edilen bulgulara göre; çeşitli sebeplerden dolayı nitelikli bir eğitim verilememektedir.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli öğretmenler, göçmenlerin eğitimi, göç.

THE EXPECTATIONS OF SYRIAN TEACHERS FROM EDUCATION AND TRAINING AND DETERMINING THE LEVELS OF REALIZATION OF THESE EXPECTATIONS

ABSTRACT

This study has been conducted for the purpose of "The Expectations of Syrian Teachers from Education and Training and Determining the Levels of Realization of These Expectations" in "Temporary Training Centers" opened for Syrian students in Şanlıurfa. In qualitative style, the study group of the study using the interview / interview technique; there are 36 Syrian teachers working in "Temporary Training Centers" in Şanlıurfa. Prepared ssby taking expert opinions in the research; answers are looked for the questions like "How do you evaluate the physical conditions of your schools for education and training?", "How do you evaluate your school's equipment and material status for education," and "How do you evaluate your education and training in general?". According to the findings, there is no qualified education due to various reasons.

Keywords: Syrian teachers, migration education, migration.

GİRİŞ

Göç, insanoğlunun yaşamıyla yaşıt bir olgudur. İnsanlık tarihi bir anlamıyla göç tarihidir. Göç; toplumsal, ekonomik, siyasi sebeplerle kişilerin veya toplulukların bir devletten başka bir devlete, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, taşınma, hicret (TDK, 2012) olarak tanımlanmaktadır. Yüzyıllardır bireyler ve toplumlar bölgelerindeki iç karışıklıklardan, oligarşik rejimlerden, gruplar arası çatışmalardan, etnik ayrımcılıklardan, ekonomik yoksunluklardan kurtulmak ve daha müreffeh bir yaşama kavuşma arzusuyla buldukları yerleri terk etmiş veya terk etmek zorunda bırakılmışlardır. Göç; geniş bir anlam yüklenerek ifade edilirse, daha iyi yaşam beklentisi nedeniyle bireyler ya da toplulukların yaşadıkları ortamları bırakıp geçici veya sürekli olarak yeni yerleşim yerlerine gitmeye karar verme eylemidir (Pazarlıoğlu, 2007). Çalışma ve yaşam koşulları, politik katılım ve yasal alanları görece olarak geri olan ülkelerden, çalışma ve yaşam koşulları, politik katılım ve yasal alanları görece daha gelişmiş olan ülkelere doğru hareket, yani sınırları aşan göç belirgin bir göç modeli olarak ortaya çıkmıştır (Tekin, 2007). Eskiden herhangi bir sebeple başlayan göç; ancak komşu ülke veya bölgelerle sınırlıydı. İletişim ve ulaşım kaynaklarının gelişmesi sınırların daha kolay ve daha hızlı aşılır hale gelmesine neden olmuştur. Dünya insanlar için küçülmüş; bu durum ülkeler ve hatta kıtalar arasındaki insan hareketliliğinin bir başka ifade ile göç hareketlerinin yoğunlaşması ile sonuçlanmıştır. Her geçen gün daha fazla insan daha iyi bir yaşam için başka ülkelere göç etmektedir. Küresel ölçekte ortaya çıkan bu yoğun göç hareketliliği nedeniyle içinde bulunduğumuz çağ “göçler çağı” (Castles ve Miller, 2008) olarak adlandırılmaktadır (Nakhoul, 2014).

1980’li yıllardan itibaren yaşanan insani krizlerle birlikte dünya genelinde başka bir ülkeye sığınma talebinde bulunan göçmenlerin sayısında büyük oranda artış meydana gelmeye başlamış, ülkelerde yaşanan politik istikrarsızlıklar ise zorunlu göç hareketi olan kitlesel mülteci akımlarını (Castles ve Miller, 2008) beraberinde getirmiştir.

Türkiye; Asya ve Avrupa arasında köprü görevi gördüğünden tarihin pek çok devresinde göçmenler için bir sığınma evi olmuştur. Türkiye; zor durumdaki gruplara kucak açarak Osmanlının mirasını devralmıştır. Dünyanın çeşitli bölgelerinde yakın bağlarla bağlı olduğu milletlerin dağılması ve sorunlar yaşamaları, komşularının siyasal ve toplumsal açıdan istikrarsız bir yapıda olması, çevre ülkelere göre daha gelişmiş olması ve Türkiye’nin coğrafi konumu, göç deneyimlerinin süreklilik arz etmesi sonucunu doğurmuştur(Kara ve Korkut, 2010). Türkiye, şartlar nedeniyle bir yandan göç alan diğer yandan ise gelen göçmenlere geçiş alanı yaratan bir ülke konumuna gelerek daha kalıcı bir göçmen nüfusa ev sahipliği yapar hale gelmiştir (Ünal, 2014).

Türkiye’ye yönelik göçleri 1980 öncesi ve 1980 sonrası iki devrede değerlendirmek daha doğru olur. İlk dönemi, Osmanlı mirasçılığına dayanan soydaşların çeşitli sebeplerle Anadolu’ya göçü; ikinci dönemi ise daha çok yabancı milletlerin çeşitli sebeplerden kaynaklanan göçü oluşturmaktadır (Deniz, 2014). 1980 sonrası iç savaşlar sebebiyle Afganlar, İran-İrak savaşı sebebiyle Peşmergeler, Bosna işgali nedeniyle Boşnaklar, Körfez Savaşı sebebiyle Kürtler (Kirişçi,1999) kitleler halinde Türkiye’ye sığınmışlardır. Ancak 2. Dünya savaşından bu yana insanlığın gördüğü en önemli ve uzun süreli savaştan dolayı milyonlarca Suriyeli, Türkiye’ye sığınmıştır.

17 Aralık 2010 yılında Muhammed Buazizi'nin; ekonomik sıkıntılarıyla birlikte uğradığı kötü muameleden dolayı kendini yakmasıyla Tunus'ta başlayan isyan hareketi daha sonra Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da "Arap Baharı" olarak adlandırılmaya başlanmıştır. Arap Baharı; Tunus, Mısır ve Libya'da on yıllardır süren iktidarlar devrilmiş, Libya'da iç savaşla birlikte dış müdahale gerçekleşmiştir. Arap Baharı; Suriye'de iç savaşa, Cezayir, Fas, Suudi Arabistan ve Ürdün gibi ülkelerde küçük çapta da olsa bazı reformların yapılmasına neden olmuştur (Göçer ve Çınar, 2015). Suriye'deki iç savaştan dolayı yaklaşık 5 milyon insan Irak, Ürdün, Lübnan ve Türkiye'nin aralarında bulunduğu ülkelere göç etmek zorunda kalmıştır. Türkiye, savaşın başından beri açık kapı uygulamasıyla Suriye'den gelen tüm misafirleri ağırlamaya başlamıştır. Açık kapı politikasıyla; 273,832 göçmen kamplarda, 2,441,957 göçmen ise kamplar dışında olmak üzere toplam 2,7 milyondan fazla Suriyeli Türkiye'de barınmaktadır. 2.7 milyon göçmenin %54'ünü (1,471,958) çocuklar oluşturmaktadır. Bu çocuklardan ancak 325.000'i okula devam edebilmektedir (UNICEF, 2016). Sebebi ne olursa olsun göç, sorun demektir. Göçün ortaya çıkardığı sorunlar hem göçmenleri hem de göç edilen ülkelerdeki insanları etkilemektedir.

Göç edenler farklı bir dil öğrenmede, yabancı bir kültüre uyum sağlamada yeni ve farklı bir yaşama alışmada güçlüklerle karşılaşabilmektedirler (Gün, 2011). Bu nedenle göçler, toplumların bilincinde derin izler bırakmakta, insanların fiziksel çevresi, maddi yaşam koşulları ve ruhsal yapısını şekillendirmektedir (Gökçan, Açıkyıldız ve Ataman, 2015). Hiç şüphe yok ki psikolojik ve fizyolojik durumlarından dolayı göçlerden en çok çocuklar etkilenmektedir. Ülkelerinin savaştan sonraki dönemini şekillendirecek olan çocukların ve gençlerin bilgili, donanımlı ve çağın gerektirdiği vasıflarda yetişmeleri göç ettikleri ülkelerde alacakları eğitimin niteliğine bağlıdır. Eğitim, sığınmacıların uyumu ve toplumla sosyal bağ kurması açısından çok önemlidir. Düzensiz göç içerisinde olmak çocukların, sağlık ve eğitim olanaklarından yararlanamaması anlamına gelmektedir (Topçuoğlu, 2012). Okul, yerinden edilmiş okul çağı çocukları için sömürüye karşı korunma imkanı sağlamaktadır. Okul çağındaki çocukların/gençlerin yanı sıra, üniversite okuyan ancak eğitimini yarıda bırakmak zorunda kalan öğrencilerin Türkçeyi de öğrenerek kendi dillerinde eğitim almaları hem Suriyelilerin hem de Türk toplumun yararına olacaktır (Acar, Sandıklı, Mücaz, Ülker ve Torun, 2015).

Şanlıurfa; Suriye sınırında olması, ikliminin Suriye'ye benzemesi ve akrabalık bağları gibi çeşitli sebeplerden dolayı en fazla Suriyeli göçmeni barındıran il konumundadır. Resmi rakamlara göre 445.494 Suriyeli, Şanlıurfa'da ikamet etmektedir (GOC, 2016). Henüz kayıt altına alın(a)mayanların da olduğu gerçeği göz önüne alındığında rakamın hayli yüksek olduğu tahmin edilmektedir. Göçmenlerin yarısından fazlasının çocuk ve gençlerden oluştuğu düşünüldüğünde eğitimin toplumsal barış, güvenlik, istihdam ve ülkelerin geleceği açısından ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Savaşın kısa sürede biteceği algısından hareketle başlangıçta göçmenlerin eğitimi konusu pek konuşulmamıştır. Ancak savaşın çok uzaması sebebiyle savaştan kaçıp eğitim hayatı biten bir "kayıp kuşak" olmaması için (UNICEF, 2014) göçmenlerin eğitime yönelik politikalar oluşturulmaya başlanmıştır. Bu amaçla en fazla göçmeni barındıran il olması sebebiyle Şanlıurfa'da da Suriyeli göçmenlere yönelik kamplarda ve kamp dışındaki yerleşim yerlerinde "geçici eğitim merkezleri" adı altında okullar açılmaya başlanmıştır. Kamplar dışında kalan kalan geçici eğitim merkezleri daha çok Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okulların yarım dönem halinde göçmenlere tahsisi şeklindedir. Şanlıurfa'nın 8 ilçesinde 46

geçici eğitim merkezi bulunmaktadır. Bu merkezlerde 126'sı Türkiyeli, 1892'si Suriyeli olmak üzere 2019 öğretmen görev yapmakta olup ilkokuldan lise son sınıfa kadar toplam 47124 öğrenci öğrenim görmektedir.

2011 yılından bu yana devam eden savaştan dolayı Türkiye'de 2.7 milyon Suriyeli göçmen bulunmaktadır. Uluslararası ilişkiler ve gelişmeler göz önüne alındığında Suriye'deki savaşın yakın bir gelecekte bitmeyeceği görülmektedir. Şanlıurfa 1.892.320 kişilik nüfusuyla ülkemizin 9. büyük ili konumundadır (TUİK, 2016). Ayrıca ilin nüfusuna (resmi rakamlara göre) Suriye'den gelen 445.494 göçmen eklenmiştir. Savaştan etkilenen çocukların ve gençlerin psikolojilerinin düzeltilmesi, geleceğe hazırlanmaları, savaş sonrasında Suriye'nin yeniden inşası ve halklar arası toplumsal barış için eğitim en önemli araçtır. Bu sebeple Suriyeli göçmenlere yönelik açılan eğitim kampları ve oluşturulan eğitim merkezleri büyük önem arz etmektedir. Hiç şüphe yok ki eğitim kampları ve eğitim merkezlerinin açılması tek başına çok anlam ifade etmemektedir. Eğitim ortamlarının fiziki koşulları, araç gereç donanımları, bu ortamlarda eğitimin niteliği ve bu okullarda görev yapan öğretmenlerin verdikleri eğitimin kalitesine ilişkin görüşleri önemli görülmektedir. Bu düşüncelerden yola çıkılarak araştırmamızda; Suriyeli göçmenlerin eğitiminin nasıl yapıldığı, eğitim ortamlarının fiziksel kapasiteleri, eğitim öğretim faaliyetini sürdüren öğretmenlerin eğitime dair düşünceleri, öğretmenlerin eğitimden beklentileri ve bu beklentilerin karşılanma düzeyleri araştırılmıştır. Bu araştırma ile ulaşılan sonuçlar, Suriyeli göçmen çocukların eğitimlerinde görülen eksikliklerin giderilmesi, gerekli iyileştirmelerin yapılması ve Türkiye-Suriye halkları arasındaki bağların daha da güçlendirilmesi noktasında önem taşımaktadır. Bu görüşler ışığında yapılacak iyileştirmeler, her iki ülkenin geleceği için faydalı olacaktır.

Çalışmanın Amacı

Bu çalışma; Şanlıurfa genelinde Suriyeli öğrencilere yönelik açılmış 46 geçici eğitim merkezinde çalışan Suriyeli öğretmenlerin eğitim ve öğretimden beklentileri ile bu beklentilerin gerçekleştirilme düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Suriyeli öğretmenlerin eğitim ve öğretimden beklentileri ile bu beklentilerin gerçekleştirilme düzeylerinin belirlenmesi için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- 1- Eğitim- öğretim için okullarınızın fiziki durumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 2- Okullarınızın araç-gereç ve materyal durumunu eğitim-öğretim için nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 3- Eğitim ve öğretimizi genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma nitel desende, görüşme yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır. Nitel araştırma; algı ve düşüncelerin, tutum ve kanaatlerin kendi doğal ortamlarında bütünlük ve gerçekçi bir formatta ortaya konulması için gözlem, görüşme ve doküman analizi şeklinde veri toplama teknikleriyle yapılır (Yıldırım ve Şimşek, 2005)

Bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme, en çok kullanılan görüşme tekniği olarak kabul edilmektedir. Bu teknikte, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren

görüşme protokolünü hazırlar. Bununla birlikte araştırmacı, görüşmenin durumuna göre konuyu değişik yönlerden irdelenecek çeşitli sorular sorabilir (Türnüklü, 2000).

Çalışma Grubu

Şanlıurfa il sınırları içinde Suriyeli öğrencilere yönelik 46 geçici eğitim merkezi bulunmaktadır. Geçici eğitim merkezlerinden 7 tanesi çadır kentlerde, 39 tanesi ise Şanlıurfa kent merkezinde ve değişik ilçelerde bulunmaktadır. Bu araştırma çadır kentler dışında kalan 39 geçici eğitim merkezinde görev yapan 36 öğretmenden oluşan bir çalışma grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu geçici eğitim merkezlerden 36'sı ilkököl, ortaokul ve normal lise şeklinde ; 2 tanesi de imam hatip lisesi olarak açılmıştır. Araştırmada çadır kent dışında her eğitim merkezinden birer öğretmen ile görüşme yapılması hedeflenmiş, ancak görüşme yapıldığı süre içinde bazı öğretmenlerin başta sağlık sorunları nedeniyle eğitim merkezlerinde bulunmamaları nedeniyle 3 öğretmen ile görüşme yapılamamıştır. Sonuç olarak araştırmacının çalışma grubunda 39 öğretmenden 36'sı ile görüşme yapılarak veriler toplanmıştır.

Veri Toplama Araçları ve Analizi

Bu araştırmada veriler, araştırmacılar tarafından alan yazın taramasından elde edilen sorularla yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Soruların amaca uygunluğu ve anlaşılabilirliğinin tespiti için araştırmaya dahil edilmeyen ve Suriyeli öğrencilerin eğitim işlerinin koordinasyonunda çalışan 3 Suriyeli öğretmenle ön uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerin sonucunda sorulara son şekli verilmiştir. Öğretmenler okullarında ziyaret edilmiş olup görüşmeler, iyi derecede Türkçe bilen bir Suriyeli ve iyi derecede Arapça bilen bir Türkiyeli tercüman aracılığıyla yüz yüze gerçekleştirilmiştir.

Görüşmeler, öğretmenlerin kendi okullarında 15-20 dk. aralığında gerçekleştirilmiş olup ses kayıt cihazına alınmıştır. Ayrıca araştırmacılar tarafından notlar tutulmuştur. Ses kayıtları yazıya çevrildikten sonra görüşler, içerik analizine göre tasnif edilmiş ve ortak görüşler belirlenmiştir. İçerik analizinin temel amacı, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara, ilişkilere ulaşmak ve toplanan verilerin derinlemesine analiz etmektir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Metin içerisine ortak fikirlere ait bazı görüşler olduğu gibi yansıtılmıştır. Öğretmenler görüşme sırasına göre erkek öğretmenler SE(?); bayan öğretmenler SB(?) şeklinde kodlanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik bilgileri, öğretmenlerin okulların fiziki durumlarına, araç- gereç, materyal durumlarına ve eğitimin genel işleyişine ilişkin görüşlerinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Araştırmaya dâhil edilen öğretmenlerin demografik bilgileri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

Değişken		Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	20	55,5
	Kadın	16	44,4
Toplam		36	100
Branşı	Sınıf Öğretmeni	13	36,1
	Branş Öğretmeni	23	63,8
Toplam		36	100
Hizmet Yılı	5 - 10	14	38,8
	11- 15	11	30,5
	16 – Üstü	11	30,5
Toplam		36	100
Öğrenim Durumu	Lise	4	11,1
	Lisans	25	69,4
	Yüksek Lisans	7	19,4
Toplam		36	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya dâhil edilen Suriyeli öğretmenlerin 20'sinin (% 55.5) erkek, 16'sının(%44,4) bayan olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin 13'ü (%36.1) sınıf öğretmeni, 23'ü (%63.8) branş öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Bu öğretmenlerin görev süreleri değerlendirildiğinde 14'ünün (% 38.8) 5- 10 yıl arası, 11'inin (%30.5) 11-15 yıl arası ve yine 11'inin (%30.5) 16 yıldan daha fazla çalışma tecrübesine sahip olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin öğrenim durumları değerlendirildiğinde 4'ünün (%11.1) lise, 25'inin üniversite ve 7'sinin(%19.4) de yüksek lisans mezunu olduğu belirlenmiştir.

Okulların Fiziki Durumuna İlişkin Bulgular

Eğitim-öğretim için okullarınızın fiziki durumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? sorusuna katılımcıların verdikleri cevaplara ilişkin bilgiler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Okulların Fiziki Durumlarının Değerlendirilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmenlerin Cevapları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Okul fiziki olarak Suriye'deki okulumuzu andırıyor	13	36,11
Okulun tamamen bize tahsis edilmesi çok faydalı olacaktır	13	36,11
İlkokulun, ortaokulun ve lisenin birlikte olması uygun değil	8	22,22
Okulu yarım dönem kullanmak sınıf mevcutlarını arttırıyor	2	5,55
Toplam	36	100

Tablo 2 değerlendirildiğinde Suriyeli öğretmenlerden 13'ü (% 36,11) okulun fiziki olarak Suriye'deki okullarını andırdığını, yine öğretmenlerin 13'ü (% 36,11) mevcut okulları Türkiyeli öğrencilerle dönüşümlü olarak kullandıklarını nitelikli bir eğitim için okulların bütünüyle kendilerine tahsis edilmesinin çok faydalı olacağını belirtmişlerdir. Suriyeli öğretmenlerden 8'i (% 22,22) ilkokul, ortaokul ve lise eğitiminin bir bina içinde olmasının uygun olmadığını ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerden 2 tanesi de (%5,55) okulun kendilerince yarım gün kullanılmasının sınıf mevcutlarını arttırdığını belirtmişlerdir. Okulların sadece Suriyeli öğrencilere tahsis edilmesinin daha faydalı olacağını belirten SE(8), görüşlerini şöyle ifade etmiştir:

"Dünyanın pek çok noktasında okulların fiziki yapıları benzerlik göstermektedir. Bu eğitimin doğası gereğidir bence. Tabi biz şimdi Türkiyeli öğrencilerin eğitim hakkını da kullanıyoruz; çünkü onların okullarını yarım dönem biz kullanıyoruz. Bu durum hem bize yaramıyor hem de yerleşik öğrencilere yaramıyor. Bazı okulların sadece bize tahsisli olması çok faydalı olacaktır."

İlkokul, ortaokul ve lisenin aynı binada eğitim vermesinin sıkıntılı olduğunu belirten SB(14)'un görüşü ise şu şekildedir:

"Kendi ülkemdeki okulumun fiziki imkanı da ancak bu kadardı. Bana göre en temel sıkıntımız; ilkokul, ortaokul ve lisenin aynı binada olmasıdır. Bu çok pedagojik değil bu durum, okulların ayrılması lazım."

Araç-gereç ve Materyal Durumuna İlişkin Bulgular

Okullarınızın araç-gereç ve materyal durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? sorusuna katılımcıların verdiği cevaplar Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Araç-Gereç ve Materyal Durumunun Değerlendirilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmenlerin Cevapları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Sınıf içindeki malzemeler öğrencilerimize hitap etmiyor	15	41,66
Laboratuvar malzemeleri yetersiz	10	27,77
Spor malzemesi ve müzik aletleri çok yetersiz	6	16,66
Mevcut malzemelerin dil problemi var	5	13,88
Toplam	36	100

Tablo 3'te okulların araç-gereç ve materyal durumunun değerlendirilmesine ilişkin öğretmen görüşleri incelendiğinde Suriyeli öğretmenlerden 15'i (% 41,66) sınıf içindeki malzemelerin öğrencilerine hitap etmediğini, öğretmenlerin 10'u (% 27,77) laboratuvar malzemelerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Suriyeli öğretmenlerin 6'sı (% 16,66) spor malzemesi ve müzik aletlerinin çok yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca Suriyeli öğretmenlerin 5'i (% 13,88) hâlihazırda kullandıkları malzemelerin Türkiyeli öğrenciler için tasarlandığından kendi öğrencileri için dil problemi oluşturduklarını belirtmişlerdir. Okullardaki materyallerin

Türkiyeli öğrencilere yönelik tasarlandığından kendi öğrencilerine hitap etmediğini belirten SB(19)' un görüşü şu şekildedir:

“Mevcut halde Türkiyeli öğrencilerle okulu dönüşümlü olarak kullanıyoruz. Sınıftaki materyaller doğal olarak yerli öğrenciler için oluşturulmuş ve bunlar tam olarak bize yarar sağlamıyor. Ben kimyacıyım, okulumuzun laboratuvar malzemesine ihtiyacı var.”

Çocuklarının gelecekte Suriye’de yönetime talip olacağını, dolayısıyla Suriye ile ilgili çok daha fazla eğitim materyaline ihtiyaçları olduğunu belirten SB(22) ise görüşü şu şekildedir:

“Sınıf içindeki haritalar, ders tanıtım materyalleri Türkçe tasarlanmış, bu sebeple bizim öğrencilere hitap etmiyor. Materyaller Türkiye’yi tanıtıyor, Suriye’yi tanıtan çokça materyale ihtiyacımız var. Çocuklarımız yarın ülkemizin yöneticileri olacaklar. Onların her yönüyle iyi yetişmeleri gerekiyor.”

Eğitim ve Öğretimin Genel Durumuna İlişkin Bulgular

Eğitim ve öğretiminizi genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz? sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde üç ana temanın öne çıktığı görülmektedir. Buna göre:

1- Eğitimin Öğretmen Boyutu

Öğretmenlerin kendi problemlerine ilişkin görüşleri Tablo 4’te ortaya konulmuştur.

Tablo 4. Eğitimin Öğretmen Boyutuna İlişkin Öğretmenlerin Görüşleri

Öğretmenlerin Cevapları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Aldığımız ücret çok yetersiz	20	55,55
Ek iş yapıyorum	10	27,77
Kendimi eğitime tam olarak veremiyorum	6	16,66
Toplam	36	100

Eğitimin öğretmen boyutuna ilişkin öğretmen görüşlerinin belirtildiği Tablo 4 değerlendirildiğinde; çalışmaya katılım sağlayan tüm erkek öğretmenler (20 kişi, %55,55), aldıkları ücretin yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Aldıkları ücretin yetersizliğinden dolayı öğretmenlerin 10’unu (% 27,77); kira, su, elektrik ve diğer temel ihtiyaçların temini için ek işlerde çalışmak zorunda oldukları belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerden 6’sı (%16,66) yaşadıklarından dolayı kendini eğitime tam olarak veremediğini ifade etmiştir.

Aldıkları ücretin çok yetersiz olduğunu, ekonomik olarak sorun yaşadıklarını ifade eden SE(26)’nın görüşü şu şekildedir;

“Buraya gelirken her şeyimizi bırakmak zorunda kaldık. Burada kiralar çok yüksek, ekonomik olarak durumumuz kötü. Eğitimden arta kalan yarım gün ve hafta sonları başka işte de

çalışıyorum. Öğretmenlikten aldığım ücret 900 TL. Bu rakam gerçekten yetersiz.” Aynı konuya dair SE(33) ise görüşlerini şöyle sıralamıştır;

“Nitelikli bir eğitim için kendini eğitime tam olarak adanmış öğretmene ihtiyaç vardır. Aldığım ücret insani yaşam için yeterli değil, başka işlerde de çalışmak durumundayım. Kendimi öğrencilerime tam adadığımı düşünmüyorum.” şeklindedir.

2- Eğitimin Öğrenci Boyutu

Bu temada öğretmenler, öğrencilerin genel durumlarını ve eğitime katılımları hakkındaki görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 5. Eğitimin Öğrenci Boyutuna İlişkin Öğretmenlerin Görüşleri

Öğretmenlerin Cevapları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Öğrenciler derslere yeteri kadar yoğunlaşmıyor	13	36,11
Öğrencilerin kişisel materyalleri yetersiz	10	27,77
Öğrenciler kendilerini buraya ait hissetmiyor	7	19,44
Savaş en çok öğrencileri etkiledi	6	16,66
Toplam	36	100

Eğitimin öğrenci boyutuna ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirildiği Tablo 5 incelendiğinde Suriyeli öğretmenlerden 13’ü (%36,11) öğrencilerin derslere yoğunlaşmadığını, öğretmenlerin 10’u (% 27,77) öğrencilerin kişisel materyallerinin yetersiz olduğunu belirtmiştir. Ayrıca öğretmenlerden 7’si (% 19,44) öğrencilerin kendilerini buraya ait hissetmediklerini, yine öğretmenlerin 6’sı da (% 16,66) öğrencilerin savaştan çok etkilendiklerini bunun eğitime olumsuz yansıdığını belirtmişlerdir. Eğitimin öğrenci boyutunda; çocukların bazılarının aile fertlerini kaybettiklerini, yüksek sese çok duyarlı bir hale geldiğini ayrıca tüm çocukların okullara devam edemediğini belirten SB(19)’un görüşü şu şekildedir;

“Bizim başımızdan geçenler normal değil. Bu savaştan en çok çocuklar etkilendi. Yüksek sese karşı çok duyarlı hale gelmişler. Öğrencilerimizden bazıları aile fertlerini kaybetti. Mevcut okullar bazı mahallerde açılmış bulunmakta. Bu sebeple tüm çocuklar, okullara ulaşamıyor. Çocukların derse konsantrasyonu yetersiz.” Aynı konuda SE(1) ise, nitelikli bir müfredata ve kitaplara ihtiyaç duyduklarını belirterek:

“Öğrencilerin ders materyali olarak sadece defterleri var, kitap konusunda çok sıkıntımız var. İyi bir müfredata ve kaliteli ders materyallerine ihtiyacımız var. Öğrencilerin derslere devam ve odaklanma problemleri var.” Şeklinde görüş bildirmiştir.

3- Eğitimin Genel Niteliği Boyutu

Eğitimin mevcut haline ilişkin öğretmenlerin genel görüşleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Eğitimin Genel Niteliğine Dair Öğretmen Görüşleri

Öğretmenlerin Cevapları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Belirsizlik her şeyi olumsuz etkiliyor	9	25
Kayıp bir nesil yetişiyor	9	25
Eğitim değil, kısmi öğretim yapıyoruz	7	19,44
Öğrencilerin servis problemi var	6	16,66
Öğrenci –okul- veli bütünlüğünü kuramıyoruz	1	2,77
Okullar birbirinden ayrılmalı	1	2,77
Çok iyi psikologlara ihtiyacımız var	1	2,77
Ders kitaplarımız, öğretim materyallerimiz çok yetersiz	1	2,77
Sosyal - kültürel aktivite yapamıyoruz	1	2,77
Toplam	36	100

Tablo 6 incelendiğinde Suriyeli öğretmenlerden 9'u (% 25) belirsizliğin her şeyi olumsuz etkilediğini, yine öğretmenlerden 9'u (% 25) mevcut koşullarda kayıp bir neslin yetiştiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin 7'si (% 19,44) eğitim çalışması yapamadıklarını ancak kısmi öğretim yaptıklarını, 6'sı da (% 16,66) öğrencilerin okullara ulaşımında servis problemi yaşadıklarını beyan etmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden 1'i (% 2,77) Öğrenci –okul- veli bütünlüğünü kuramadıklarını, 1'i (% 2,77) okulların birbirinde ayrılması gerektiğini, 1'i (% 2,77) çok iyi psikologlara ihtiyaç duyduklarını, 1'i (% 2,77) ders kitaplarının ve öğretim materyallerinin eksik olduğunu ve yine 1'i (% 2,77) öğrencilerle sosyal kültürel aktivite yapamadıklarını belirtmişlerdir. Eğitimin genel boyutunda SE(31), belirsizliğin olumsuzluk oluşturduğunu ve savaşın kayıp bir nesil meydana getirmeye başladığını belirterek:

"Türkiye'ye misafirperverliğinden dolayı müteşekkirim. Burada ne kadar kalacağımızın belirsizliği tüm hayatımızı olumsuz etkiliyor. Doğru düzgün plan kuramıyoruz. Savaşla birlikte yetişen, gelişen nesil; kayıp bir nesil olma yolunda. Eğitim çok boyutlu bir sistem, öğrencinin okula geliyor olması tek başına yeterli değil. Başka bileşenlerin de olması lazım. Biz şimdilik diğer bileşenlerden çok uzağız" görüş bildirmiştir. Aynı konuda SB(11) ise:

"Bulduğum okula ancak bu mahallede oturan öğrenciler gelebiliyor, diğer mahallelerden öğrenciler servis probleminden dolayı gelemiyor. Türkiye, dışında da çok Suriyeli öğrenci var. Ülkemizin geleceğini düşündüğümüzde kayıp nesillerimiz yetişiyor. Ülkemizin geleceği de tehlikede görünüyor. Okullarımızı, içinde bulunduğumuz durumu, öğrencilerimizin ve bizim psikolojimize baktığımda eğitimden çok uzakta olduğumuzu düşünüyorum. Şimdilik okulda biraz öğretim yapıyoruz." Şeklinde görüş beyan etmiştir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Suriyeli öğretmenlerin eğitim ve öğretimden beklentileri ile bu beklentilerin gerçekleştirilme düzeylerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Öğretmenler; mevcut okulların fiziki olarak Suriye'deki okullarından farklı olmadığını, ancak kullandıkları okulların sabahları Türkiyeli öğrencilerce kullanıldığını bunun sınıf mevcutlarını kalabalıklaştırdığını, okulların bütün halinde kendilerine tahsis edilmesinin hem kendileri hem de Türkiyeli öğrenciler için faydalı olacağını beyan etmişlerdir. Ayrıca öğretmenler çeşitli sebeplerden dolayı ilkokulun, ortaokulun ve lisenin aynı binada eğitim verdiğini bu durumun pedagojik olarak uygun olmadığını belirtmişlerdir. Alan yazın taramasında Suriyeli öğrencilerin eğitimi ve eğitim problemlerine ilişkin yok denecek kadar az çalışma bulunmaktadır. Alan yazında Emin (2016), Acar ve ark. (2015) ve Seydi (2013) tarafından yapılan çalışmalarda da okulların fiziki durumlarının yetersizliği ve öğrencilerin okullara ulaşımı temel sorunlardan sayılmışlardır.

Öğretmenler; okullardaki malzemelerin Türkiyeli öğrenciler için tasarlanmış olmasından dolayı Suriyeli öğrencilere hitap etmediğini, sınıf içinde ve okulun muhtelif yerlerindeki malzemelerin özellikle alfabe farklılığından dolayı kendi öğrencileri için çok anlam ifade etmediklerini beyan etmişlerdir. Öğretmenler; okullarında laboratuvar malzemelerinin, spor malzemelerinin ve müzik aletlerinin çok yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Araç-gereç ve materyal yetersizliği Emin (2016) tarafından yapılan çalışmada da önemli bir sorun olarak görülmüştür.

Öğretmenler; maaşlarının 900 TL olduğunu, UNICEF tarafından verilen bu miktarın uzun zamandır artmadığını belirtmişlerdir. Katılımcılar, aldıkları maaşın kendilerine yetmediğini, ek iş yapmak zorunda kaldıklarını ve bu sebepten dolayı kendilerini eğitime tam olarak veremediklerini ifade etmişlerdir.

Öğretmenler; öğrencilerin savaştan çok etkilendiğini, derslere yeteri kadar çalış(a)madıklarını, ailelerin ekonomik yetersizlikleri sebebiyle eğitime bütçe ayıramadıklarını ve öğrencilerin ruh dünyalarında Suriye'ye geri dönme hususunu çok canlı tuttuklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenler; Türkiye'ye kendilerine sunduğu imkânlar için minnettar olduklarını ancak savaşın uzun sürmesinden dolayı kayıp bir neslin meydana geldiğini, öğrencilerin psikolojik olarak çok iyi durumda olmadıklarını, her mahallede Suriyelilere yönelik okul olmadığından çocukların okullara kısıtlı imkânlarla geldiğini, öğrencilere servis imkânının sağlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenler; çoğu öğrencinin servis imkânı olmadığı için okula gelemediğini, gelenler için de okul, aile ve öğrenci bütünlüğü kuramadıklarını, kısmi öğretim yaptıklarını, okulların ilk, orta ve lise olarak birbirlerinde ayrı açılması gerektiğini, ders kitapları ve diğer öğretim malzemelerinin yetersiz olduğunu, sosyal ve kültürel faaliyetlere zaman ayıramadıklarını belirtmişlerdir. Suriyeli göçmenlerin eğitim sorunlarına ilişkin alan yazında çok az araştırma olmakla beraber var olan UNICEF (2016) Acar ve ark. (2015), Tunç (2015) ve Seydi (2013) çalışmalarının tamamında araştırmamıza paralel sonuçlar ortaya çıkmıştır. Araştırmalarda; Suriyeli öğrencilerin büyük çoğunluğunun okullara devam

edemediği, kamplar dışında kalan okulların Türkiyeli öğrencilerle dönüşümlü olarak kullanılmasının çeşitli sorunlara neden olduğu, okullarda materyallerin yetersiz olduğu ortaya konulmuştur. Ayrıca travma yaşayan çocuklara yönelik daha kapsamlı çalışmaların yapılması gerektiği, geleceğe dair belirsizliğin planlamaları olumsuz etkilediği, öğrencilere yönelik sosyal ve kültürel faaliyetlerin yetersiz kaldığı, öğretmenlerin ekonomik zorluklar yaşadığı belirtilmiştir. Bütün bu problemlerin birleşmesiyle birlikte Suriyeliler için niteliği tartışmalı bir eğitim sürecinin devam ettiği ortaya konulmuştur.

ÖNERİLER

Mevcut konjonktür değerlendirildiğinde Suriye'deki savaşın hemen bitmeyeceği, savaş bitse bile ülke imarının çok uzun zaman alacağı aşikardır. Suriye'nin savaştan sonraki döneminin nitelikli olması için Suriyeli öğrencilerin eğitim ve öğretimine yeteri kadar değer verilmelidir. Bu bağlamda öğrenim çağındaki tüm öğrencilerin okullara erişimi sağlanmalıdır. Okullar öğrenim kademelerine göre ayrıştırılmalıdır. Türkiyeli öğrencilerle dönüşümlü olarak okul kullanma politikası gözden geçirilmelidir. Okulların sahip olması gereken eğitim materyalleri, spor ve müzik malzemeleri tamamlanmalı. Okullarda görevlendirilen öğretmenlerin ücretleri revize edilmelidir. Öğrencilerin ve diğer personellerin psikolojik olarak desteklenmesi için çeşitli çalışmalar yapılmalıdır. Öğrencilerin öğrenim materyalleri tamamlanmalı ve öğrenciler için yeni müfredatlar oluşturulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Acar, C., Sandıklı, B., Mücaz, M., Ülger, Z. ve Torun, P. (2015). İstanbul'da Yaşayan Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler İhtiyaç Analizi Raporu. İstanbul: Bezmialem Vakıf Üniversitesi Yayınları.
- Castles, S. ve Miller, J. M. (2008). *Göçler Çağı-Modern Dünyada Uluslararası Göç Hareketleri*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Deniz, T. (2014). "Uluslararası Göç Sorunu Perspektifinde Türkiye." *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 18 (181), 175-204.
- Emin, M. N. (2016). "Türkiye'deki Suriyeli Çocukların Eğitimi Temel Eğitim Politikaları." SETA Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı, 153, 1-28.
- GOC. (2016). <http://www.goc.gov.tr/icerik>. Erişim Tarihi: 09.03.2016
- Gün, Z. (2011). "İltica, Uluslararası Göç ve Vatansızlık: Kuram, Gözlem ve Politika." Erişim Tarihi:12.01.2016, www.unhcr.org.tr/uploads/root/pdf.
- Göçer, İ. ve Çınar, S. (2015). "Arap Baharı'nın Nedenleri, Uluslararası İlişkiler Boyutu Ve Türkiye'nin Dış Ticaret ve Turizm Gelirlerine Etkileri." *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(10), 51-68.

- Gökçan, G. ve Açıkyıldız, Ç. ve Ataman, S. (2015). "Göç ve Mültecilik." Erişim Tarihi. Mart 2016, <http://multeci.net/index>.
- Kara, P. ve Korkut, R. (2010). "Türkiye'de Göç, İltica ve Mülteciler." *Türk İdare Dergisi*, 467, 153-162.
- Kirişçi, K. (1999). "Türkiye'ye Yönelik Göç Hareketlerinin Değerlendirilmesi İçinde Bilanço 1923-1998:" Türkiye Cumhuriyetinin 75 Yılına Toplu Bakış Uluslararası Kongresi, Türk Tarih Kurumu: İstanbul.
- Nakhoul, T., E. (2014). *Uluslararası İşgücü Göçü ve Türkiye*. Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Pazarlıoğlu, M. V. (2007). "İzmir Örneğinde İç Göçün Ekonometrik Analizi. Yönetim ve Ekonomi." Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 14 (1), 121-136.
- Seydi, A. R. (2013). "Türkiye'deki Suriyeli Akademisyen ve Eğitimcilerin Görüşlerine Göre Suriye'deki Çatışmaların Suriyelilerin Eğitim Sürecine Yansımaları." *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30, 217-241.
- TDK (2012). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Tekin, U. (2007). "Avrupa'ya Göç ve Türkiye." *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 37, 43-56.
- TÜİK (2016). Türkiye istatistik kurumu. <http://www.tuik.gov.tr>
- Tunç, A. Ş. (2015). "Mülteci Davranışı ve Toplumsal Etkileri: Türkiye'deki Suriyelilere İlişkin Bir Değerlendirme." *Tesam Akademi Dergisi*, 2 (2). 29 – 63.
- Türnüklü, A. (2000). "Eğitimbilim Araştırmalarında Etkin Olarak Kullanılabilecek Nitel Bir Araştırma Tekniği: Görüşme." *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 24, 543-559.
- Topçuoğlu, R. A. (2012). "Türkiye'de Göçmen Çocukların Profili, Sosyal Politika ve Sosyal Hizmet Önerileri Hızlı Değerlendirme Araştırması." Erişim Tarihi: Mart 2016, <http://www.turkey.iom.int/documents>.
- UNICEF (2014). Suriye Krizi, Aylık İnsani Durum Raporu.
- UNICEF (2016). Türkiye'deki Suriyeli Çocuklar Şubat Raporu.
- Ünal, S. (2014). Türkiye'nin Beklenmedik Konukları: "Öteki" Bağlamında Yabancı Göçmen ve Mülteci Deneyimi." *Zeitschrift für die Welt der Türken*, (6), 3, 65-89.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EXTENDED SUMMARY**Introduction**

Migration is of the same age with the humankind. History of humanity is a history of migration. Since Turkey serves as a bridge between Asia and Europe, it has been a refuge for immigrants throughout history. On December 17, 2010, the rebellion movement started in Tunisia with Muhammed Buazizi's burning him because of the economic troubles and the maltreatment, and then it started to be called as "Arab Spring" in North Africa and the Middle East. The Arab Spring; In Tunisia, Egypt and Libya, decades of power have been overthrown and foreign intervention has taken place in Libya with civil war. The Arab Spring has led to Civil war in Syria, some reforms in countries such as Algeria, Morocco, Saudi Arabia and Jordan (Göçer and Çınar, 2015). Since the beginning of the war, Turkey has begun to welcome all the guests from Syria through the open door practice. With open door policy; there are 273,832 immigrant in camps and 2,441,957 immigrants out of camps, at total more than 2.7 million Syrian living in Turkey. 54% of 2.7 million immigrants (1,471,958) are children. Due to being on the border of Syria and various reasons such as climate similarity to Syria and kinship ties, Şanlıurfa is the province that has the most Syrian immigrants. According to official figures, 401,068 Syrians reside in Şanlıurfa (GOC, 2016). In the beginning, the issue of immigrants' education has not been spoken in the sense that the war will end soon. However, with the extension of the war, policies for the education of migrants have begun to ensure that there is no "lost generation" that runs away from the war (UNICEF, 2014). For this purpose, in Şanlıurfa, there are schools under the name of "Temporary Training Centers" in the camps and settlements outside the camp for the Syrian immigrants. The temporary training centers outside the camp are mostly the schools affiliated to the Ministry of National Education and dedicated for migrants in the form of the half-term. There are 36 temporary training centers in 8 provinces of Şanlıurfa.

This study was carried out for the purpose of investigating the expectations of syrian teachers working in 36 temporary education centers opened in Şanlıurfa for Syrian students from education and training and determining the levels of realization of these expectations. For the expectations of the Syrian teachers for education and training and determining the level of realization of these expectations, the following questions were searched, scanning the literature:

- 1- How do you evaluate the physical conditions of your schools for education and training?
- 2- How do you evaluate your school's equipment and material status for education?
- 3- How do you evaluate your education and training in general?

Method

This study was prepared qualitatively using the interview method. This study was conducted on a study group of 36 teachers working in 39 temporary training centers outside the tent cities.

Findings

When the findings are evaluated, according to the answers given to the question "How do you evaluate the physical conditions of your schools for education?"; Syrian teachers stated that the schools physically resemble schools in Syria and it would be very beneficial for the schools to be fully allocated to them for a qualified education that they use existing schools alternately to Turkish students.

When the answers given to the question "How do you evaluate your school's equipment and material status for education?" are evaluated; the Syrian teachers stated that the materials in the classroom do not appeal to their students, the laboratory materials were inadequate.

When the answers given to the question "How do you evaluate your education and training in general?" are evaluated, it is seen that three main themes have come to the fore. According to this:

1- Teacher Dimension of Education: When teachers' opinions about the teacher dimension of education are evaluated; all male teachers who participated in the study stated that the fee they received was insufficient.

2- Student Dimension of Education: When teachers' opinions about the student dimension of education are evaluated; the Syrian teachers stated that the students did not concentrate on the classes and the personal materials of the students were insufficient and in addition, the students did not feel that they belonged to here.

3- General Qualification of Education: In this section where education is evaluated in general, the Syrian teachers stated that uncertainty affects everything negatively and a lost generation is rising in the current conditions, they were unable to do educational work, but they did partial teaching, the students were experiencing the problem of transportation to schools.

Conculusion and Discussion

When all the information gathered in the study and the current conjuncture are evaluated, it is obvious that the war in Syria will not be over very soon and the rehabilitation of the country will take a very long time even if the war is over. For a qualified period for Syria after the war, the education and training of Syrian students should be valued enough. In this context, all students at the school age should be provided with an opportunity to access to the schools. Schools should be separated according to their education level. The use of the schools with the Turkish students alternatively should be revised. The educational, sports and music materials that schools should have must be completed. The wages of teachers assigned to schools should be revised. A variety of studies should be undertaken to psychologically support students and other staff. Students' learning materials should be completed and new curriculums should be created for students.